

Podatkowe aspekty transakcji typu futures na energię elektryczną na Rynku Regulowanym Instrumentów Finansowych

Agnieszka Zdanowska Dyrektor Biura Ekonomiczno-Finansowego
Agnieszka Wesołowska Doradca Podatkowy

Wprowadzenie

Przedmiotem transakcji dokonywanych na Towarowej Giełdzie Energii S.A., których rozliczaniem zajmie się IRGiT, mają być kontrakty terminowe typu *futures* na energię elektryczną, którymi obrót dokonywany ma być w ramach Rynku Regulowanego Instrumentów Finansowych [dalej: RIF].

Future jest kontraktem terminowym.

Jest to umowa zawarta na rynku TGE pomiędzy sprzedającym prawo na termin, a kupującym to prawo na termin, na warunkach określonych przez TGE, w standardach instrumentów pochodnych, w której strony ustalają wartość instrumentu bazowego, po której nastąpi wykonanie umowy. Zasadą jest, że wykonanie umowy następuje przez świadczenie pieniężne.

Pomimo, że kontrakt terminowy w swojej nazwie zawiera określenie towaru, jakim jest energia elektryczna, to jednak obrót instrumentami *futures* nie łączy się w żaden sposób z fizyczną dostawą towarów. Kontrakt tego typu to de facto kontrakt na indeks cen energii.

Wprowadzenie

RIF jest rynkiem finansowym, na którym przedmiotem transakcji są tylko i wyłącznie instrumenty finansowe.

Co więcej, na rynku tym nie dochodzi do żadnych transakcji o charakterze towarowym – brak dostawy.

W praktyce oznacza to, że na RIF, w odniesieniu do instrumentów *futures* nie dochodzi do dostawy towarów (w tym konkretnym przypadku energii elektrycznej).

Z punktu widzenia prawa podatkowego, w tym w szczególności ustawy o podatku VAT nie dochodzi pomiędzy stronami transakcji do odpłatnej dostawy towarów ani świadczenia usług.

Specyfika rynku: rynek o charakterze finansowym.

Opłaty IRGiT – podatek VAT

Usługi IRGiT w stosunku do transakcji zawieranych na RIF, dotyczące *futures* będą korzystały ze zwolnienia w podatku VAT.

Podstawa prawna:

Zwolnienia w podatku VAT w tym przypadku należy dopatrywać się w samym brzmieniu przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz.U. 2011, Nr 177, poz. 1054) [dalej: ustawa o podatku VAT], która w art. 43 ust. 1 pkt 41 przewiduje zwolnienia dla usług związanych z obrotem instrumentami finansowymi - zwalnia się od podatku usługi, których przedmiotem są instrumenty finansowe, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi z wyłączeniem przechowywania tych instrumentów i zarządzania nimi, oraz usługi pośrednictwa w tym zakresie.

Dodatkowo, zwolnienie z podatku VAT usług świadczonych przez IRGiT wynika również, z samej specyfiki jej działalności, co wprost zostało potwierdzone w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 lutego 2015 roku w sprawie Izby o sygnaturze I FSK 942/14.

Opłaty IRGiT – podatek VAT

Opłaty pobierane przez IRGiT od uczestników rynku finansowego będą korzystały ze zwolnienia w podatku VAT. W stosunku do tych opłat wystawiane będą faktury VAT, w których wykazywane będzie zwolnienie w myśl przepisu art. 43 ust. 1 pkt 41 ustawy o podatku VAT.

Faktura wystawiona przez IRGiT na rzecz uczestnika rozliczającego, dotycząca opłat, w której wskazano zwolnienie w podatku VAT, powinna być uznana za neutralną podatkowo dla uczestników.

Może ona mieć jedynie wpływ na ustalenie współczynnika proporcji stosowanego do ustalenia prawa od odliczenia podatku VAT naliczonego nad należnym w przypadku świadczenia usług opodatkowanych oraz zwolnionych przez konkretnego uczestnika.

Rozliczanie transakcji

W odniesieniu dokonywanych transakcji dotyczących kontraktów terminowych typu *futures* uczestnicy rynku będą mieli codzienny dostęp w trybie on-line do danych odnoszących się przeprowadzanych przez siebie transakcji, poprzez niepubliczną stronę internetową.

Dane te będą podstawą do dokonywania rozliczenia po stronie uczestników, rozliczenie podatkowe z tego tytułu spoczywa na członkach IRGiT.

Podstawą rozliczenia będą informacje pobrane z niepublicznej strony internetowej w następujących raportach:

- „Zawarte transakcje”,
- „Otwarte pozycje”,
- „Dzienne rozliczenia”.

Panel dyskusyjny

Dziękujemy za uwagę!

